

Helsinki, marrask. 6 p. 1950.

K. Herra Presidentti Risto Ryti
I. Kaivopuisto 3
H e l s i n k i

H.V.,

Eläkettä koskevan kirjeesi johdosta esitän seuraavan:
Eduskunnan pankkivaltuusmiesten heinäkuun 6 p:nä 1945
tekemä päätös sanotusta asiasta kuuluu näin:

"Suoritettuna äänestyksen jälkeen pankkivaltuusmie-
het 8 äänellä herra Mannisen 1 ääntä vastaan päättivät
myöntää presidentti Rytille kuluvaan heinäkuun 1 päivä-
stä lukien 240,000 markan suuruisen vuotuisen elinkau-
tisen eläkkeen sekä saattaa tämän päätöksen, koska pre-
sidentti Ryti nauttii eläkettä myös valtiolta, valtio-
varainministeriön tietoon."

Kun tässä päätöksessä ei mainita mitään siitä, että elä-
ke olisi sidottu elinkustannusindeksiin, on asia tulkittu niin,
että pankkivaltuusmiesten päättämä määrä on voimassa niin kauan
kuin se ylittää Suomen Pankin maksamien eläkkeiden korkeimman
määrän. Tämä korkein määrä oli tammikuun 31 p:ään 1949 vähemmän
kuin 20,000 markkaa kk:ssa. Seuraavan helmikuun alussa se kohosi
21,645 mk:aan ja siitä lähtien on Sinun eläkkeesi nostettu yhtä
suureksi. Eduskunnan pankkivaltuusmiehet päättivät tk. 2 p:nä eh-
dottaa pankin ohjesääntöön sellaista muutosta, että alin ja kor-
kein täysi eläke olisivat sanotussa laissa /laissa valtion viran-
ja toimenhaltijain eläkkeistä/ säädetyn alimman ja korkeimman
täyden eläkkeen suuruiset. Niin pian kuin ohjesääntöön on saa-
tu esitetty muutos, ehdotetaan pankkivaltuusmiehille, että

Presidentti Risto Ryti, Hki.

6/11 1950.

pankin korkein vuosieläke korotettaisiin 480,000 markaksi, johon määrään Sinunkin eläkkeesi tällöin nousisi.

Parhain terveisin

Ryti

Helsingissä marrask. 15 p. 1950.

K. Herra Presidentti Risto Ryti,
H e l s i n k i.

Hyvä Veli,

Lähetän oheisina jäljennökset presidentti F.A. Pehkosen asiantuntijalausunnosta pankkivaltuusmiehille ja herrojen U.J. Castrénin ja K. Kailen v. 1935 antamasta lausunnosta siitä, mikä suuruinen eläke kuuluu Suomen Pankin virkamiehelle, jonka eläke määräytyy 19 p:nä helmikuuta 1895 annetussa ohjesäännössä olevien säännösten mukaisesti. Kuten huomaat, pankkivaltuusmiehet ovat järjestäneet kysymyksessä olevan eläkkeen herra Pehkosen esittämällä tavalla. On luonnollista, että saat tutustua kaikkiin eläkettäsi koskeviin asiakirjoihin, ei niissä ole mitään salattavaa.

Suomen Pankin suurin vuosieläke on nykyään 259,740 markkaa. Se maksetaan paitsi Sinulle, entisille pankinjohtajille Basilier'ille, af Heurlinille ja Rangellille, haarakonttorin ent. johtajalle Bäckmanille, ent. osastopäällikkö Westlingille ja ent. ylikassanhoitaja Wahlmanille. Jos pankin pääjohtaja joutuisi eroamaan, olisi hänen vuosieläkkeensä tällä haavaa saman suuruinen edellyttäen, että hän saisi täyden eläkkeen. Kuten näet, tässä suhteessa ei enää ole mitään hierarkiaa, vaan sosiaalista tasavertaisuutta. En oikein ymmärrä valitustasi eläke-etujesi pienuudesta. Presidentti Ståhlbergin vuosieläke on 600,000 mk ja Sinun eläkkeesi yhteensä 659,740:- mk, joka määrä käsitykseni mukaan kohoaa 880,000 markaksi, kun eduskunta on hyväksynyt Suomen Pankin ohjesääntöön esitetyn muutoksen.

Asian juridisesta puolesta en pysty keskustelemaan, mutta

K. Herra Presidentti Risto Ryti, Helsinki.

15/11 1950.

ohaiset lakimiesten lausunnot valaisevat kysymystä täältä osalta.

Vanhaan ystävyYTEemme vedoten vakuutan, etten minä enemmän kuin virkatoverini ole tunteneet vähintäkään halua harjoittaa sortoa Sinua kohtaan. Tätä eläkekysymystä on koetettu hoitaa reaalisten mahdollisuuksien rajoissa.

Vastaukseni on viipynyt tarkastusmatkan takia.

Ystävällisin terveisin

Liitteitä.

3.11.1950.

K. Herra Pankinjohtaja K. Kivialho.

Suomen Pankki

Helsinki.

H. V.

Kun vakuuttanut tiedän, että Sina pankkita-
hallitset varsinlaisi teknilliset kykyneplacet
Suomen Pankissa, rohkeuden häöntyö pro-
sessi väässä sellaisia koskavassa pienessä
privatissa-asiassa.

Kuten muistamat potittui minut Swe-
men Pankin Pääjohtajan virasta noin vuo-
den 1945 puolivälissä. Sen alle minulla
myönnettiin 20000 markan kunkautensa alalla.
Eläällä muistattui aluksi 1945-1948 ja kust-
lakseni osittain virka 1949:kin 16580 markkaa
kunkaudessa. Vuosina 1949 ja 1950 tapotui
jori pientä levoitusta ensin 17750:- ja
myöhemmin 18045 markkaa kunkaudessa. Sa-
dakseni täysin exaktui kukaan pankin menettä.

lystä ja asanteesta minun kohtaan, haluaisin
sien saluyyttä siitä, jokuvaatko yllämainitut
korotukset, kuten otakoon, pidätysvarojen alen-
tumisesta, vaike eläkkeen nostamisesta rahan-
arvon alenemisen johdosta. Kuten sanottu joi-
dan itse edellistä vaihtelua. Todennäköi-
sempänä, mutta jotta en olisi epäohjannut.
hainen portoksia kohtaan, taktisiin siitä, niin
pieni luvun hyönteys itsestään onkin, täysin
vakitun tiedan.

Havaitaan parikin tilinpäätöksiä, että sen
eläkkeenotot vuoden 1945 jälkeen ovat olleet milleri-
sasta noususta. Yksin vuodesta 1945⁶ vuoteen
1947 on nousu ollut lähes kolmenkertaisaksi.
Tällainen nousu onkin ollut täysin luonnollista,
kun markan arvo koko ajan on ollut jätken-
vasta laskussa ja hinnat vastaavassa nou-
sussa ja eläkkeillä luonnollis on tarpeellista
elää. Nimelliset eläkkeiden pitäisi luvun sen
vastausta nousta markan arvoa ^{laskua} vastaavasti.

Elintulon indeksit (lokakuu 1938 - heinäkuu
1939 = 100) oli 1944 - 201, 1945 - 282, 1946 -
450, 1947 - 584, 1948 - 786, 1949 - 799 ja
heinäkuussa 1950 - 936 ja on yhä nousemassa.
Sitä päätellen, että S.P:n eläkkeensaajat, kuten
edellä mainittuihin, ovat viime vuosina nopeas-
ti kasvaneet, liian vähän ainoa, jota puo-
lun taholta on diskriminoitu. En sitä kuiten-
kaan valita, sillä parempi on silloinkin karsia
vääryyttä kuin itse sitä tehdä, jota kehoi-
simme aamun, missä olen tässä asiassa, ole-
vaksi paremmalla puolella.

Olin aivan kiitollinen sinulle, jos sinun
sivustollasi edellä mainittuun, minulle epäselvään
puheen kysymykseen.

Parhaan terveisin

Teuvo Rindö.

Helsingissä 10.11.50.

1.

K. Herran Pankinjohtaja K. Kivialho.

H. V.

Suomen Pankki.

Parhaat kiitokset ystävällisestä kirjelmästä 6.11.50. Se antaa melkoista valaistusta siihen, mitä nykyään ainakin Suomen Pankissa substandardaan viikhamiesten eläkekykyynsä. Väri-rikkäisyyden välttämiseksi tahdon myös huomauttaa, että ainakin toistaiseksi ja niin kauan kuin minulla riittää myyväisiä erilaisia omaisuutta soodaksi rahaa veronmaksuiksi ja eläkekorjauksiksi, minulla on asemillaan samassa tekemässä muuta laista eläkeä minulle suoritetaan ja että annan täyden tunnustuksen johtokunnan jäsenten pyrkimyksillä nimeään omaan omaan eläkeasiassani. Minulla on siis asiaan vain niin sanottu juriidista, historiallista ja moraalista kiinnostusta. Ja sillä huomatta en voi täysin yltä johtokunnan haan kannanottoiksi.

Kinähän minun aikoisin kuin muorendassani suorittelen hallintovaliokunnan laudaturia ja muita tunteja M. O. K. tutkintaa varten, oli tämän alan pankkian asiantuntijain keskuudessa vallitsevana sellainen oppikäsitys, että viikhamiehille taattu eläke oli osa heidän palkkauskautaan. Eli eläke oli annettu, oli ja varsinainen palkkauskautaan täyttyneet olla korkeampi. Palkan alemmudella viikhamies siis "osti" eläkeoikeutensa ja hänellä oli siis siis eläkeessään samanlainen oikeus kuin varsinaisiin palkkauskautaan. Eläke oli tavallisesti kullainkin viikavuorista riippuva määräosa viikasta maksettua palkasta ja tarkoitettu antamaan eläkeläisensä käytettäväksi juri san astokryyri, jota tällaisiin miiniosa palkasta oli hänen viikavaiheensa edustanut. Tästä kiiretyksensä- lätelin on se johtopäätös selvä, että mikä-

virasta maksettua palkkaa rahan arvon alenemisen johdosta myöhemmin korotettiin markkamääräisesti, oli sitäkaella olevan viikommikoulu eläkelä vastaavasti nostettava sitähin riippumatta olko n. k. indeksilauseunlaji sovittu tai säädetty tahi ei. Erityisesti Suomen Pankkia nähdään tämän velvollisuus työnantajana on sitäkin selvempi, kun Pankki itse on monien nimismiesten lausussäännösten perusteella velvoitettu pitämään markan arvon ja ostokyvyn vakovana. Ellei se tätä velvollisuuttaan halua tai pysty täyttämään, ~~ei~~ ei sillä tällaisesta ryöstö-^{ilman muuta} suinkaan ole paremmiin juridista kuin moraalisuhteeseen oikeuttavaa kautekka tällaisista asioista tilasta itsellään lyötyä viikommikoulu ja eläkeläntensä kustannuksella.

Toinen yleisesti hyväksytty periaate viikommikoulu eläkeläisiin nähden oli se, että kunkin eläkkeeseen oikeutetun viikommikoulu eläke hänen erotessaan virastaan, perustui, paitsi hänen eläkkeeseen oikeuttavaan ikäänsä ja viikovuosiensa, myös siihen palkkaukseen, joka hänellä ollessa virasta maksoitui. Jos on olemassa ymmärretty kirjasi on Suomen Pankissa luovuttu tästäkin periaatteesta. Minun eläkkeeni mukaan ei määräydy sen mukaan, mitä pääjohtajain virasta eläkkeensä maksoitui, vaan aivan sattuman varaisesti sen mukaan, mitä jollakin pankin viikommikoulu, hänen aikanaan hoitamastaan virasta maksoitui. Humaristisesti kylläkin näyttää koluta vielä järjestyksensä asiat niin, että minä nykyisen järjestyksensä mukaan korkeaan edes voisi saada pääjohtajalle kuuluvaa eläkettä, koska riittämättömästi katsoen minun eläkeaikani tulisi kukaan Pankin pääjohtaja voi joutua eläkkeelle ja siten korottaa minunkin eläkeeni tälle tasolle. Olisi muutama mielenkiintoinen tietää mikä viran haltijana se Pankin eläkeläisen on ollut, jolla nähti minun eläkkeeni nykyisen 21645 merkin lunkausimäärään. Sitte nähtäisiin mikä korkeaan arvoasteesen jo eläkeläisenä olen kiiremmät

Parhaan hierarkiassa.

Olen huomannut, että minun elämäniäni käsiteltäessä pyydetään lausuma-
 ksa myös eräillä korkealla julistilla. Olin täydellisesti vakuutettu
 nostanut samaan järjestykseen myös siitä-aiheista. Kun se
 tuli on harkittava mikäliin sellaisiksi ^{paperi} ~~kirjoiksi~~, joka jostakin
 syystä olisi pidettävä salassa, toivon voitavan se minulla
 antaa.

Parhaan terveisin ja vankalla ystäväydellä.

tuus
 RK.